

повинна існувати думка, що списування, використання чужої думки без згадування автора – це крадіжка, порушення етичних принципів. На жаль, у школах України питанням списування та плагіату приділяється недостатня увага. І, як наслідок, ми маємо у майбутньому здобувача вищої освіти, у якого не сформоване розуміння, що все потрібно робити повністю самостійно. Лише тільки в університеті його починають вчити основам академічного письма та висвітлювати принципи академічної доброчесності, але здобувач не може до кінця змінити свої погляди, бо вже сформована багаторічна звичка до списування та копіювання чужих текстів без зазначення джерел. Вже на рівні університету необхідне внесення в освітні програми обов'язкового вивчення методів написання дослідницьких матеріалів з уникненням плагіату та навчання студентів викладенню думок, правилам цитування [3]. Такі навички дозволять здобувачам вищої освіти підвищити рівень унікальності їхніх робіт та подолати страх написання текстів.

Слід звернути увагу й на обсяг письмових завдань, що вимагаються від здобувачів вищої освіти. Щоб підвищити унікальність виконуваних робіт, їх кількість повинна зменшитись. Це звільнить час для більш якісного виконання студентом роботи, дасть можливість поринути в пошук якісної інформації та ефективно засвоїти необхідний матеріал.

Варто передбачити заповнення здобувачами вищої освіти при захисті робіт чи здачі на перевірку реферату, курсової, кваліфікаційної роботи декларації доброчесності, у якій повинно бути зазначено, що автор цієї роботи не вдавався до плагіату і використовував лише ті джерела, що навів у роботі, а також не порушував інших принципів академічної доброчесності при її виконанні. Це певним чином впливає на свідомість здобувача і вимагає від нього дотримання моральних принципів. Випадки плагіату не можна залишати поза увагою учасників освітнього процесу. У закладі вищої освіти має бути створена система подання заяв про випадки плагіату, впроваджено систему розгляду справи та оцінювання порушень [4]. Також важливо на державному рівні запровадити відповідальність щодо організацій, які надають послуги з написання робіт на замовлення та сприяють поширенню плагіату, порушенню принципів академічної доброчесності.

Отже, за результатами проведеного дослідження можна зробити висновок, що проблема плагіату в Україні є надзвичайно гострою та актуальною. Причин виникнення плагіату та інших порушень академічної доброчесності в закладах вищої освіти чимала кількість. Відповідальність за плагіат у навчальних роботах лежить не тільки на здобувачах вищої освіти, а й на викладачах. Заходи із запобігання плагіату можуть зменшити його прояв та забезпечити належну якість освіти. Якщо продовжувати боротися з проявами академічної недоброчесності, то в майбутньому країна матиме висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців.

Список використаних джерел: 1. Про освіту : Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2145-19#n626>. 2. Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку / Східноукраїнський Фонд соціальних досліджень. Режим доступу: http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/material.pdf. 3. Плагіат у студентських роботах: методи виявлення та запобігання : метод. посіб. / за ред. Н.В. Стукало. Дніпропетровськ : ДНУ імені Олеса Гончара, 2013. 44 с. 4. Гнедіна К. В. Академічна доброчесність як забезпечення якості вищої освіти. *Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку* : VI Міжнародна науково-практична конференція (м. Чернігів, 27 листопада 2020 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2020. С. 122-124.

УДК 35

Т. С. Яровой, д-р наук з держ. упр., доцент

М. П. Шевченко, магістр

Міжрегіональна академія управління персоналом, м. Київ, Україна

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПІДГОТОВКИ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Ключові слова: державна політика, державні службовці, ефективність, оцінювання, контроль, підготовка.

Результатом реалізації державної політики у сфері підготовки державних службовців є підвищення ефективності функціонування органів державної влади через використання в їх діяльності знань та вмінь, отриманих державними службовцями в процесі здобуття

кваліфікації в галузі знань “Державне управління”. Отже, ефективність державного управління загалом і ефективність діяльності органів державної влади значною мірою визначається рівнем компетентності його суб’єктів – державних службовців, наділених державно-владними повноваженнями щодо здійснення організаційно-розпорядчих чи консультативно-дорадчих функцій [1].

Усі види оцінних досліджень державної політики розділяють на дві групи:

1. Наукові дослідження – використовуються наукові методології, які застосовуються для вивчення різноманітних суспільних явищ. Вони дозволяють отримати достовірну й повну інформацію, але є витратними, потребують багато часу і залучення великої кількості фахівців. Найчастіше використовуються такі методи: соціологічні опитування (анкетування та інтерв’ювання); спостереження (відкрите і приховане); експертної оцінки; моделювання; застосування контрольних груп; проведення експериментів тощо.

2. Традиційні форми оцінювання, які наближені до політичного чи адміністративного контролю за ухваленими рішеннями. До них відносять: парламентські слухання; звіти державних керівників; контрольні комісії; державний аудит; розробка бюджету тощо [2].

Основне завдання оцінювання ефективності державної політики у сфері підготовки державних службовців полягає в оцінюванні ефективності діяльності органів влади, які формують цю політику та закладів освіти, які спільно із замовником її реалізують. Складність такого оцінювання полягає у тому, що як правило, індикатори діяльності органів державної влади дають змогу виміряти безпосередні (наявні) результати, а не довготерміновий вплив державної політики у сфері підготовки державних службовців на діяльність цих органів. Та й індикатори формування та реалізації державної політики у досліджуваній нами сфері часто зводяться лише до кількісних показників підготовлених державних службовців та обсягів фінансування цієї підготовки [3-4].

Виявлено, що в Україні відсутня практика оцінювання ефективності підготовки фахівців (у тому числі й державних службовців) за допомогою опитувань. При цьому встановлено, що деякі види оцінювання проводяться суб’єктами реалізації державної політики у сфері підготовки державних службовців, проте вони зводяться лише до моніторингу навчального процесу і оцінювання рівня викладання та методичного забезпечення навчального процесу. Встановлено, що одним з методів оцінювання державної політики у сфері підготовки державних службовців можуть бути опитування, проведені з використанням анкет, подібних до запропонованих.

2. Доведено доцільність запровадження підготовки державних службовців за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра в галузі знань “Державне управління”.

Запропоновано підхід до визначення загального ліцензійного обсягу прийому на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра залежно від показників плинності кадрів державної служби. Запропоновано зміни до нормативно-правових актів стосовно переліку напрямів підготовки бакалаврів та умов вступу на навчання за магістерськими програмами в галузі знань “Державне управління”, які повинні стати передумовою запровадження підготовки державних службовців за освітньо-кваліфікаційним рівнем “бакалавр”.

Встановлено, що не всі посади державних службовців вимагають професійної освіти за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста або магістра. Зокрема, згідно з Довідником типових професійно-кваліфікаційних характеристик посад державних службовців на державну службу дозволено приймають осіб з базовою вищою освітою (тобто освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра) на такі посади: спеціаліст I категорії, спеціаліст II категорії та спеціаліст місцевої державної адміністрації, а також на посади помічників-консультантів народного депутата України.

Список використаних джерел: 1. Пухтинський М. Засади децентралізації публічної влади. *Віче*. 2015. № 12. С. 29-31. 2. Мельничук А., Остапенко П. Децентралізація влади: реформа № 1 [аналітичні записки]. Київ : ЦОП «Глобус» ФОП Кравченко Я.О. 2016. 35 с. 3. Boggero Giovanni (Università degli Studi di Torino). *Constitutional Principles of Local Self-Government in Europe*. Leiden, Netherlands; Boston : Brill, 2017. 334 p. 4. Faguet Jean-Paul. *Decentralization and Governance*. *World Development*. 2014. Vol. 53. Pp. 2-13.